

Sayı : 38591462-010.07.03-2021-1637

11.06.2021

Konu : Marmara Denizi Eylem Planı'nın Uygulanmasına İlişkin Genelge (2021/12) Hk.

Sirküler No: 591

Sayın Üyemiz,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından, Marmara Denizi'nde ortaya çıkan müsülaj kirliliğinin giderilmesi amacıyla 07.06.2021 tarih ve 2021/12 sayılı **Marmara Denizi Eylem Planı'nın Uygulanmasına İlişkin Genelge** yayınlanmış olup bahse konu Genelge Ek-1'de sunulmuştur.

Marmara Denizi'nde ortaya çıkan ve doğal yaşamı etkileyen afet niteliğindeki müsülaj kirliliğinin giderilmesi amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın koordinasyonunda, Marmara Denizi Havzası'nda yer alan Valilikler, Yerel Yönetimler, ilgili Kurum/Kuruluşlar, Sivil Toplum Kuruluşları ve akademisyenlerin katılımlarıyla Ek-2'de sunulan 22 maddeden oluşan Marmara Denizi Eylem Planı hazırlanarak 06.06.2021 tarihinde Bakanlığımız tarafından kamuoyu ile paylaşılmıştır.

2021/12 sayılı Genelge uyarınca müsülajın giderilmesine ve bertaraf edilmesine yönelik çalışmaların koordineli bir şekilde en üst seviyede Valiliklerin koordinasyonunda, sorumlu kurum/kuruluşlar, yerel yönetimler, birlikler ve STK'ların katılımları ile yürütülmesi ve personel, makine, ekipman ve benzeri tüm imkanları ile çalışmaların desteklenmesi konusunda talimat verildiği bildirilmektedir.

Bilgilerinize arz/rica ederim.

Saygılarımla,

İsmet SALİHOĞLU
Genel Sekreter**Ek:**

- 1- 2021/12 Sayılı Genelge (3 sayfa)
- 2- Marmara Denizi Eylem Planı (1 sayfa)

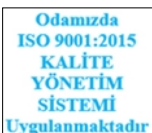
Dağıtım:

Gereği:

- Tüm Üyeler (WEB sayfası ve e-posta ile)
- İMEAK DTO Şube ve Temsilcilikleri
- Türk Armatörler Birliği
- S.S. Gemi Armatörleri Motorlu Taşıyıcılar Kooperatifi

Bilgi:

- Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri
- İMEAK DTO Şube YK Başkanları
- İMEAK DTO Çevre Komisyonu
- İMEAK DTO Meslek Komite Başkanları

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Dogrula/KRKT22>
Bilgi için: Alper Mergen **Telefon:** 0212 252 01 30/246 **E-Posta:** alper.mergen@denizticaretodasi.org.tr
 Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) **Faks:** +90 (212) 293 79 35
Web: www.denizticaretodasi.org.tr **E-mail:** iletisim@denizticaretodasi.org.tr **KEP:** imeakdto@hs01.kep.tr

- GİSBİR (Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği Derneği)
- Gemi, Yat ve Hizmetleri İhracatçıları Birliği
- VDAD (Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği)
- TÜRKLİM (Türkiye Liman İşletmecileri Derneği)
- KOSDER (Koster Armatörleri ve İşletmecileri Derneği)
- Gemi Geri Dönüşüm Sanayicileri Derneği
- S.S. Anadolu Yakası Kumcular Üretim ve Pazarlama Kooperatifi
- ROFED (Kabotaj Hattı Ro-Ro ve Feribot İşletmecileri Derneği)
- DEM-BİR (Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği)
- Yalova Altınova Tersane Girişimcileri San.ve Tic.A.Ş.
- UTİKAD (Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği)
- TÜRDEF (Türkiye Denizcilik Federasyonu)
- Türk Kılavuz Kaptanlar Derneği
- GEMİMO (Gemi Makineleri İşletme Mühendisleri Odası)
- TMMOB GMO (Gemi Mühendisleri Odası)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Dogrula/KRKT22>
Bilgi için: Alper Mergen Telefon: 0212 252 01 30/246 E-Posta: alper.mergen@denizticaretodasi.org.tr
Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) Faks: +90 (212) 293 79 35
Web: www.denizticaretodasi.org.tr E-mail: iletisim@denizticaretodasi.org.tr KEP: imeakdto@hs01.kep.tr

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı : 42193254-010.06- **1064406**

07./06/2021

Konu : Marmara Denizi Eylem Planı'nın
Uygulanmasına İlişkin Genelge

GENELGE

(2021/12)

Bilindiği üzere Marmara Denizi'nde son günlerde sıcaklık (iklim değişikliği etkisi ile birlikte), deniz suyundaki durağanlık ve Azot-Fosfor bolluğuna bağlı olarak ortaya çıkan ve Marmara Denizi'nde doğal yaşamı etkileyen afet niteliğinde bir müsilaj kirliliği görülmeye başlanmıştır.

Söz konusu kirliliğin giderilmesi amacıyla Bakanlığımız koordinasyonunda Marmara Deniz Havzasında yer alan Valilikler, Yerel Yönetimler, İlgili Kurum/Kuruluşlar, Sivil Toplum Kuruluşları ve akademisyenlerin katılımlarıyla **Marmara Denizi Eylem Planı** hazırlanarak, 06.06.2021 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır. Söz konusu müsilajdan kaynaklanan kirliliğin 7 gün 24 saat esaslı çalışılarak deniz ortamından giderilmesi, toplanması ve yönetimine ilişkin 08.06.2021 tarihinde **en büyük deniz temizliği seferberliği** başlatılacaktır.

Bu çerçevede; Marmara Denizine kıyısı olan Valiliklerin koordinasyonunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı tüm Merkez, Bağlı ve Taşra Teşkilatları, Büyükşehir Belediyeleri, İl ve İlçe Belediyeleri ve Katı Atık Belediye Birlikleri, Sivil Toplum Kuruluşları başta olmak üzere ilgili tüm kurum/kuruluşlarca bu çalışmanın başlatılması ve tamamlanıncaya kadar koordineli bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir.

Tüm çalışmaların izlenmesi, kontrolü ve denetimi Bakanlığımızca yürütülecektir. Bu kapsamda Bakan Yardımcısı başkanlığında İstanbul'da Koordinasyon ve Bilgilendirme Merkezi oluşturulacaktır. Koordinasyon ve Bilgilendirme Merkezinde Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü temsilcileri ile Marmara Denizi'ne kıyısı olan İllerin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinden çevreden sorumlu Şube Müdürü veya teknik personel

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

görevlendirilecektir. Merkezin sekretaryası Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yapılacaktır.

İl bazında yapılan ve yapılacak çalışmaların yürütülmesi ve koordinasyonun sağlanması için Valiliklerde Valinin başkanlığında Koordinasyon Merkezi oluşturulacaktır. Koordinasyon Merkezinin sekretarya hizmetleri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerince yürütülecektir.

Bu çalışmada Marmara Denizi Eylem Planı'nda öngörülen eylemlerle ilgili tüm kurum/kuruluşlar ve Taşra Teşkilatları ile Yerel Yönetimler personel, makine, ekipman ve benzeri bütün imkanları ile çalışmalara destek verecektir.

Bununla birlikte, Büyükşehir Belediyeleri, İl ve İlçe Belediyeleri ve Katı Atık Belediye Birlikleri ayrıca denizden toplanan müsilaj ve atıkların taşınması ve bertaraf tesislerinde yönetimi konusunda gerekli tüm çalışmaları yürüteceklerdir.

Çalışmaların aksatılmaması için gerekli hassasiyetin gösterilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Murat KURUM
Çevre ve Şehircilik Bakanı

Ek: Dağıtım Listesi (1 Adet-1 Sayfa)

DAĞITIM LİSTESİ

1. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına
2. İçişleri Bakanlığına
3. Tarım ve Orman Bakanlığına
4. Sağlık Bakanlığına
5. Balıkesir Valiliğine
6. Bursa Valiliğine
7. Çanakkale Valiliğine
8. İstanbul Valiliğine
9. Kocaeli Valiliğine
10. Tekirdağ Valiliğine
11. Yalova Valiliğine
12. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına
13. Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına
14. Çanakkale Belediye Başkanlığına
15. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına
16. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına
17. Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına
18. Yalova Belediyesi Başkanlığına
19. Marmara Belediyeler Birliğine
20. İlgili Belediye Katı Atık Birliklerine
21. İlgili İlçe Belediye Başkanlıklarına
22. İlgili Sivil Toplum Kuruluşlarına
23. İlgili Sanayi ve Ticaret Odalarına

MARMARA DENİZİ

KORUMA EYLEM PLANI

EYLEM 1

Marmara bölgesinde kirliliğin azaltılması ve izleme çalışmalarının yürütülmesi amacıyla; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, ilgili kurum ve kuruluşlar, üniversiteler, sanayi odaları ve STK'lardan müteşekkil Koordinasyon Kurulu; Marmara Belediyeler Birliği bünyesinde ise Bilim ve Teknik Kurulu oluşturulacak.

EYLEM 2

Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı üç ay içerisinde hazırlanarak çalışmalar bu plan çerçevesinde yürütülecek.

EYLEM 3

Marmara Denizi'nin tamamını koruma alanı olarak belirleme çalışmaları başlatılacak, 2021 yılı sonuna kadar tamamlanacak.

EYLEM 4

Acil müdahale kapsamında 8 Haziran 2021 tarihinden itibaren, 7/24 esasıyla, Marmara Denizi'ndeki müsilajın bilimsel temelli yöntemlerle tamamen temizlenmesine yönelik çalışmalar başlatılacak.

EYLEM 5

Bölgede bulunan mevcut atıksu arıtma tesislerinin tamamı ileri biyolojik arıtma tesisine dönüştürülecek. Atıksuların ileri biyolojik arıtım yapılmaksızın Marmara Denizi'ne deşarjını engelleyici hedefler doğrultusunda çalışmalar yürütülecek.

EYLEM 6

Marmara Denizi'ne deşarj yapan atıksu arıtma tesislerinin deşarj standartları 3 ay içerisinde güncellenerek hayata geçirilecek.

EYLEM 7

Arıtılmış atıksuların mümkün olan her yerde yeniden kullanımı artırılabilecek, desteklenecek. Temiz üretim teknikleri uygulanacak.

EYLEM 8

Atıksu arıtma tesislerini gerektiği gibi işletmeyen OSB'lerin rehabilitasyon ve iyileştirme çalışmalarıyla ileri arıtma teknolojilerine geçişi hızlandırılacak.

EYLEM 9

Atıksu arıtma tesislerinin yapımı ve işletilmesini çok daha kolay hale getirmek için kamu-özel sektör işbirliği modelleri hayata geçirilecek.

EYLEM 10

Marmara Denizi'ne gemilerin atıksularının boşaltılmasının önlenmesine yönelik üç ay içerisinde düzenleme yapılacak.

EYLEM 11

Tersanelerde temiz üretim teknikleri yaygınlaştırılacak.

EYLEM 12

Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız tarafından yapılan çalışmalar çerçevesinde; alıcı ortama deşarj yapan atıksu arıtma tesislerinin tamamı 7/24 online izlenecek. Marmara Denizi'ndeki 91 izleme noktası 150'ye çıkarılacak. Türkiye Çevre Ajansı eliyle, Marmara Denizi ile ilişkili tüm havzalardaki denetimler uzaktan algılama, uydu ve erken uyarı sistemleri, insansız hava araçları ve radar sistemleri kullanılarak artırılacak.

EYLEM 13

Marmara Denizi kıyılarını kapsayacak şekilde Bölgesel Atık Yönetimi Eylem Planı ve Deniz Çöpleri Eylem Planı üç ay içerisinde hazırlanarak uygulamaya konulacak.

EYLEM 14

İyi tarım ve organik tarım uygulamaları ile basınçlı ve damlama sulama sistemleri yaygınlaştırılacaktır.

EYLEM 15

Marmara Denizi'yle ilişkili havzalarda, dere yataklarına yapay sulak alanlar ve tampon bölgeler oluşturularak kirliliğin denize ulaşması önlenecektir.

EYLEM 16

Zeytin karasuyu ve peynir altısuyu kaynaklı kirliliğin önlenmesi için, atık su azaltımını gerçekleştirecek teknolojik dönüşümler sağlanacaktır.

EYLEM 17

Fosfor ve yüzey aktif madde içeren temizlik malzemelerinin kullanımı aşamalı olarak azaltılacaktır. Organik temizlik ürünleri teşvik edilecektir.

EYLEM 18

Marmara Denizi'mizdeki tüm hayalet ağlar 1 yıl içerisinde temizlenecek.

EYLEM 19

Balıkçılık faaliyetlerinin ekosistem temelli yapılması sağlanacak, koruma alanları geliştirilecek.

EYLEM 20

Müsilaj nedeniyle zarar gören balıkçılara ekonomik destek sağlanacaktır.

EYLEM 21

Deniz kirliliğinin önlenmesi ve vatandaşlarımızın bilinçlendirilmesi amacıyla çalışmalar yapılarak, kamuoyunun bilgilendirilecek bir platform oluşturulacak.

EYLEM 22

Soğutma suları ve termal tesislerden oluşan sıcak suların Marmara Denizine etkilerinin azaltılmasına yönelik tedbirler alınacak.